

Duisterhuys

Over het boek

Auteur: Tom Thys

Illustrator: Leslie Saurus

Uitgeverij: Horizon

Over de makers

Tom Thys jaagt kinderen graag de stuipen op het lijf. Hij is de auteur van de "Gruweltoren"-reeks, die zich afspeelt in een oude, verlaten wolkenkrabber. Zelf gaat hij graag als urban explorer op verkenning op plekken waar de tijd schijnbaar is blijven stilstaan, wat hem inspireerde bij het schrijven van "Duisterhuys".

Leslie Van Osselaer studeerde in 2015 af aan LUCA School of Arts als master in de Beeldende Kunsten. Ze maakt illustraties, raamtekeningen en cartoons onder het pseudoniem Leslie Saurus. Ze is zelf fan van griezelen en creëert het liefst in zwart-wit.

Bronnen: <https://www.horizon.be/boek/2135/tom-thys-duisterhuys.html>, <https://lesliesaurus.com/> en <https://www.vrt.be/vrtnu/a-z/de-boekathon/6-november/de-boekathon-s6-november6/?ndl=true>

1. VOOR HET LEZEN

#onfortuinlijk schepsel, #grimlach, #sterreloze nachten

- Welke beelden roepen deze woorden bij jou op?
- Hou je van griezelen?
- Welke elementen heeft een goed griezelverhaal volgens jou? (spannend, gruwelijke scènes, onverwachte wendingen...)
- Bekijk de cover. Wat verwacht je van het boek? Spreekt de cover jou aan? Op welke manier? (sfeer, kleuren, details...)

2. HET VERHAAL

2.1. Korte inhoud

Moussa kan uren kijken naar filmpjes van urban explorers: mensen die oude, griezelige gebouwen verkennen. Wanneer hij op een dag tot zijn grote verbazing vanuit zo'n filmpje wordt aangesproken, weet hij niet wat hem overkomt. Een meisje dat hij vaag herkent, smeekt hem om haar te komen helpen. Moussa twijfelt niet, maar wanneer hij in Duisterhuys aankomt blijkt het huis hem te gijzelen. Het laat hem niet gaan tot hij alle deuren gesloten heeft. Dit lukt hem echter pas wanneer hij de uitdaging die achter elke deur schuilgaat, weet te overwinnen. Geleidelijk aan beseft hij dat zijn hoofd Duisterhuys is en andersom.

2.2. Personages

- Wie zijn de hoofdpersonages? (Moussa en Mona)
- Hoe wordt Moussa afgebeeld? (nieuwsgierig, ondernemend, behulpzaam, boos om wat zijn vader overkomen is...)
- Wat ontdekken we over hem via zijn avontuur in Duisterhuys?
- Hoe komt Mona met haar slaapkamer terecht in Duisterhuys? (toen ze nog burens was heeft Moussa haar niet geholpen op het moment dat ze erom vroeg; dat moment duikt vaak op in zijn nachtmerries)
- Welke rol speelt Mona in de roman?
 - Zij is degene die Moussa erop wijst dat Duisterhuys wel eens zijn angsten, verlangens, ... kan bevatten.
 - Ze zorgt ook voor een vrolijke noot, onder andere door ondersteboven te gaan zitten in haar rolstoel, of door haar zelfspot.
 - Ze is een steun voor Moussa terwijl hij zijn angsten onder ogen komt.
- Komen we nog iets anders over Mona te weten? (ja, dat ze nog steeds de wereld wil verkennen, hoewel ze in een rolstoel zit; dat ze gekwetst werd door een jongen waar ze verliefd op was)
- Hoe is de dynamiek tussen Mona en Moussa? Hoe gaan ze met elkaar om? (ze plagen elkaar, maar Moussa is verzorgend naar haar toe: hij weet wanneer hij moet stoppen met plagen en gek doen, wanneer het plagen zou overgaan in kwetsen (p.70))

2.3. Stijl

Tekst

- Hoe is het verhaal opgebouwd?
- Hoe ziet een hoofdstuk eruit? (kort en voorafgegaan door drie #sleutelwoorden)
- Hoe heb je die sleutelwoorden ervaren? Heb je erop gelet hoe ze iets zeggen over het hoofdstuk dat erop volgt? Wekken ze interesse op of heb je er niet zoveel aandacht aan besteed?
- Wat vind je van de korte hoofdstukken? Hebben die een bepaald effect? (je wil blijven lezen: nog één hoofdstukje...)

Illustraties

“Hij moest denken aan een tekenopdracht op school. Ze moesten een foto van zichzelf maken met de smartphone en vervolgens het zelfportret natekenen met houtskool. Het resultaat was bijzonder: dreigend vanwege de foute proporties, grimmig vanwege de kleur en tegelijkertijd onaf. Je kon duidelijk zien dat in de tekening een heleboel details ontbraken, maar net daarom sprak het meer tot de verbeelding.” (p.20)

- Moussa heeft het hier over het huis, maar hij had net zo goed over de illustraties kunnen spreken. Welke elementen uit het citaat hierboven zijn ook toepasbaar op de illustraties?
 - dreigend door de foute proporties: grote krab op pagina 40; door het vogelperspectief in de illustratie op pagina 67 lijken de kraaien even groot als of zelfs groter dan Moussa...
 - grimmig vanwege de kleur: zwart-witillustraties.
 - onaf, details ontbreken: alweer de gigantische krab; weinig detail in de gezichten; je ziet enkel de onderste helft van Magere Hein op pagina 93.
- Wat bedoelt Moussa als hij zegt dat weinig detail meer tot de verbeelding spreekt? (wat niet getekend is, kan je met je eigen fantasie zelf aanvullen.)

2.4. Einde

- Wat vond je van het einde? Had je deze ontknopning verwacht? Waren er al aanwijzingen geweest in de loop van de roman?
 - Mona zegt: “ook al ontploft je kop over twee maanden van een hersentumor” (p.78)
 - het noodlot dat aan de deur klopte (Symfonie nr. 5 van Beethoven)
 - het aftakelen van Duisterhuys: “Moussa beseft nu pas dat de druk op zijn schedel gelijkloopt met de aftakeling van het huis.” (p.101)

- Waarom denk je dat Moussa Mona nog ziet? (misschien is Mona een element uit zijn leven, een droom, een verlangen, dat hij nog niet volledig heeft afgesloten in Duisterhuys: iets wat hij in de echte wereld onder ogen moet komen?)
- Wat doet Kapitein Likkebaard bij hem in het ziekenhuis? Kan je hier een verklaring voor geven? (de kat maakt deel uit van zijn verbeelding, maar ze geeft hem kracht om door te gaan...)

2.5. Sfeerschepping

“Zoiets werd wel vaker gedaan: een filmpje dat heftig bewerkt was om de sfeer te bevorderen. Onheilspellende geluidseffecten of een filter die de indruk wekte dat het om ouderwetse beelden ging. Dat soort dingen.” (p.12)

- Welke sfeer heerst in het boek? (griezelig, akelig, onheilspellend, beklemmend)
- Hoe komt dat?
 - woordkeuze: “gekrijs”, “huiverde”, “fluisteren”, “ijsdruppel”, “koud”, “ijzige kilte”...
 - vergelijkingen: “Haar stem klonk als de wind in een kaal en donker bos, als de laatste adem van een stervend dier.” (p.16); “Niet krakend, niet piepend, maar met het geluid van iemand die krijst en inademt tegelijkertijd.” (p.24); “het soort gil dat botten kan verbrijzelen en alle kleuren uit de lucht schudde.” (p.33)
 - de beschrijving van Duisterhuys en alles wat hij daarbinnen ziet: opgezette insecten, krakende botten, boeken bedekt met spinrag...
 - de setting: Moussa zit opgesloten en hij kan niet weg.

“Zijn hoofd was Duisterhuys en andersom. Wat een gruwelijke plaats om in opgesloten te zitten...” (p.101)

- Wat maakt het tot een gruwelijke plaats? (naast het griezelige aspect van Duisterhuys is er ook het emotionele (afscheid van zijn vader))
- Wordt het boek soms te zwaar of te spannend?

“En vervolgens begon je spontaan te lachen van opluchting, om de schrik uit je lijf te bannen.” (p.13)

- Is er iets wat luchtigheid in het boek brengt? (de grapjes in het boek en in de illustraties...)
- Vind je dat nodig/aangenaam?

3. VERWERKING

3.1. Sleutelwoorden

Elk hoofdstuk wordt voorafgegaan door drie sleutelwoorden. Kies een fragment uit het boek.

- Kies zelf drie woorden die volgens jou het fragment het best weergeven of verzin een passende titel bij een hoofdstuk

3.2. Muziek

Moussa en Mona leggen “om de boel op te vrolijken” (p.81) de Vijfde symfonie van Beethoven op.

De componist worstelde met zijn toenemende doofheid. Naar zijn gevoel klopte het noodlot op de deur.

Luister naar een fragment. (Bron: <https://klassiekemuziek.tv/beethoven-symfonie-5/>)

- Niet alleen in film en in boeken worden technieken gebruikt om een onheilspellend gevoel te versterken. Wat maakt deze muziek onheilspellend? (het bombastische, de rustige fragmenten die opbouwen naar een uitbarsting...) Hoor je het noodlot in de muziek?
- Waarom zou de auteur het tweetal net naar deze symfonie laten luisteren? (omdat ook bij Moussa het noodlot op de deur klopt in de vorm van een hersentumor; bij Mona deed het dat ook op het moment van haar ongeluk)

3.3. Vervormingen

In een interview met Tom De Cock voor “De Boekathon” zeggen de auteur en de illustrator dat de tekst de tekeningen heeft beïnvloed en andersom.

Bron: <https://www.vrt.be/vrtnu/a-z/de-boekathon/6-november/de-boekathon-s6-november6/?ndl=true>

- Welke elementen komen zowel terug in de tekst als in de illustraties? (vervormingen zorgen voor een vervreemdend, akelig gevoel...)
- Bekijk de afbeeldingen van Moussa op pagina's 5, 24 en 30. Wat zie je? (Moussa's gezicht door een glas water, zijn gezicht gezien door het kijkgat van een deur, zijn gezicht weerspiegeld in verschillende spiegels)
- Hebben deze afbeeldingen van Moussa iets gemeen? (ze tonen zijn gezicht vervormd)
- Zoek passages waarin Duisterhuys beschreven wordt:
 - “Er stond een huis op afgebeeld, scheef en onscherp en daardoor onheilspellend.” (p.16)
 - “dreigend vanwege de foute proporties, grimmig vanwege de kleur en tegelijkertijd onaf.” (p.20)
 - “...had het huis verdacht veel op een schedel geleken. Op de verstoorde, nachtmerrieversie van een bekend gezicht. Zijn gezicht.” (p.82)

3.4. Creatieve verwerking: beeld

MATERIAAL

- wit papier
 - houtskool of grijs potlood
-
- Maak een tekening van jezelf, of van een voorwerp, een gebouw...
 - Speel zelf met proporties (denk: spiegelpaleis) en met de hoek van waaruit je het voorwerp bekijkt: van bovenaf, van onder gezien...
- Vergelijk het resultaat met het onderwerp van je tekening. Welk gevoel krijg je bij je tekening?
-

4. VERDER LEZEN

- Coraline / Neil Gaiman (Luitingh-Sijthoff, 2009)
-

Juryleden kunnen online op de boeken reageren. Ga naar www.deleesjury.be, klik op 'Lezen' en dan op de juiste leeftijdsgroep en het boek in kwestie.